

Az, hogy nálam az emberi fiziognómia megjelenik, döntő választó vonal mindazokkal az avantgárd festőkkel szemben is, akikért elsősorban lelkesedem. Tehát a Klee-Kandinsky vonallal és a megfelelő, más jelentékeny avantgárd festőkkel szemben az, hogy az absztrakt vonalon megjelenik az emberi arc, ez a karakterisztikus [nálam] ...

LJ: Akkor a Picasso és Klee?

SZL: Mindkettőnél jelen volt [az arc] és egyiknél sem absztrakt módon. [...] Nem kandinsky-i értelemben. Kandinskyra hivatkozhatok, aki [szerint az absztrakt festmény] nem a valóságtól való elabsztrahálás, hanem egy eleve absztrakt valami [...] Na most Picassónál világos ez a produktív folyamata szublimálásnak és az absztrakciónak. Kleenél ez más, ott egy bonyolultabb folyamat, [...] az absztrakt, jelentős dolgaihoz kevés köze van azoknak az arcszerű motívumoknak, egy-kettő kivételével, [...] egy végtelenül érett és nagy vonalai egy rendkívüli szürrealizmusnak, ahol az arc és a maszk megjelenik Kleenél, [...] az absztrakt vonalon Kleenél sem jelenik meg az emberi arc. Az én dolgaimnál görögös realizmussal, expresszív variációban, mindenféle formában az emberi arc primerje, originelje megjelenik. És abszolúte komplementer módon. A szélső absztrakcióval együtt a szélső fiziognómizmus. Mind a kettő kezdettől fogva megjelenik.

[A római katonában] én összefoglaltam emocionálisan és egyébként a görög-római mitológiára való reagálását a modern embernek. Szóval a huszadik század második negyedében kialakult, kerényis és modern képét a görög-római mitológiának, tehát a modern mitológia-felfogásnak a művészi összefoglalása. [...] Tehát ha úgy tetszik, olyan absztrakt, hogy csoda, hogy a görög mitológiának a modern vallási világ szempontjából való tükrözése. Hát ennél absztraktabb dolog nem kell. S ugyanakkor emberi fiziognómia.

[...] igazán nem akartam Adenauert megrajzolni – és egy bizonyos időben kijött a rajzaim között öt jó, tíz még elviselhető, és egy csomó még variáció. Tehát az automatizmusnak mint módszer aktualitásának történelmiségének ez a bizonyítéka. Mert nyilvánvaló, hogy lelkileg, emocionálisan alaposan foglalkoztatott, úgy a görög mitológia, vagy Adenauer vagy egy karikatúra.